

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States
Issued every day except Sundays and legal Holidays
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 277. — ŠTEV. 277.

NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 24, 1924. — PONDEJEK, 24. NOVEMBRA 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

S KONVENCIJE DELAVSKE FEDERACIJE

Konvencija mehiške delavske federacije se mora pokoriti poveljem Gompersa. — Njemu na ljubo se je odpovedala socijalističnim težnjam. — Slikovito zborovanje, ki se je vršilo v El Paso. — Konvencija je odobrila kampanjo Ameriške Legije za sklad petih milijonov dolarjev. — Poročilo mehiškega delegata o mehiških razmerah.

El Paso, Texas, 23. novembra. — Popoldanska seja Ameriške Delavske Federacije v petek je proizvedla prvo resno debato glede vprašanj, ki se tičejo interesov delavstva. Debata se je tikala resolucije glede mandmenta k zvezni ustavi proti delu in izkoriščanju otrok v industrijah ter je bila posledica stališča, katero je zavzel napram temu vprašanju podpredsednik Duncan.

Ta mož, ki je eden vodilnih strokovno organiziranih delavskih uradnikov, si je predrznil ščititi svojo domačo državo Massachusetts proti obtožbi, da je ta država za izkoriščanje otrok v industrijah, kar je postalo očito tekom ljudskega glasovanja glede tega vprašanja. Trdil je, da ima država Massachusetts že sedaj najboljše postave za varstvo otrok ter otroškega dela in da bi amandment k zvezni ustavi "omejeval državne pravice in državno neodvisnost".

Matej Woll je precej odločno nastopil proti Duncanu in iz tega se je izcimil boj med državnim patriotizmom in zveznim patriotizmom. Resolucija pa je bila sprejeta.

V popoldanski seji konvencije mehiških organiziranih delavcev je bila sprejeta resolucija, ki se izraža proti priseljevanju Kitajcev. Na ta način je mehiška delavska organizacija ugodila željam Ameriške delavske federacije ter vrgla preko krova takozvane socijalistične principije, katerih se je dosedaj držala.

Jutranji listi so poročali o banketu, katerega je priredila skupina delegatov detektivskemu kapitanu Simpsonu iz El Paso. Vrhovnemu špijonu je bila podarjena zlata ura in verižica. Dvesto delegatov se je odločilo odpotovati po zaključenih sejah v Mehiko ter se vdeležiti inauguracije novega mehiškega predsednika Callesa.

Jutranjo sejo ameriške delavske konvencije je izpolnilo monotono čitanje vseh mogočih poročil in resolucij, ki so bile sprejete brez vsakega nasprotnega glasu. Prva opozicija pri glasovanju se je pojavila glede zahteve, naj se izpremeni resolucija, ki se obrača proti Whitehead & Hoag v Newarku, N. J. radi nedovoljene uporabe unijskih znakov. Ta resolucija je bila sprejeta z 88 glasovi proti 65.

Dve resoluciji, kateri sta vložila Kentuck State Federation of Labor in George Berry, načelnik zveze tiskarjev in ki obsojata politiko Coal River Company, kateri načeljuje Warren Stone, znani predsednik bratovščine železniških strojnikov, je nadomestil resolucijski komitej s kompromisom, soglasno s katerim bo uvedla Ameriška delavska federacija posebno preiskavo ter skušala odstraniti sedanje nedostatke.

John L. Lewis, načelnik premogarske zveze, se je zavzel za tako obliko poročila, ki je bila nato soglasno sprejeta. Na željo Lewisa je bilo proglašeno, da ni Stone osebno prav nič kriv sedanjega položaja.

Kot že poročano je bila tudi sprejeta resolucija, s katero se je odobrilo kampanjo Ameriške legije za nabiranje sklada v znesku petih milijonov dolarjev.

Zadnja konvencija Ameriške delavske federacije je nad vse značilna, ker sprejema brez najmanjšega odpora vse mogoče resolucije. Nekaj življenja je dobila konvencija izključno le vsled navzočnosti mehiških delegatov, katere vodi Jose Bejerano. On je delegat mehiškega poljedelskega ministrstva ter je imel nagovor, v katerem je obrazložil stanje poljedelstva v Mehiki in glede položaja agrarskega prebivalstva.

Poročal je, kako je bilo treba Indijance najprvo opustiti spon kapitalizma, nato spon klerikalizma in sedaj spon nevednosti in neizobraženosti.

"Država," je rekel Bejerano, "da vsakemu Indijancu zemljo ter ustanavlja poljedelske in ljudske šole. Državni učitelji so stopili na mesta misijonarjev, ki so se brigali le za vero, ne pa za resnični ponk. V Mexico City je pet tisoč učiteljev, torej sorazmerno več kot v mestu New Yorku." Rekel je, da je polovica mehiških delavcev organizirana.

SKRIVNOSTNA SMRT PASTORJEVE ŽENE

Smrt Mrs. Sheatsley je še vedno tako skrivnostna kot je bila v prvem trenutku. — Analiza je dognala, da se je ženska zli zadušila ali da je bila zadavljena.

Columbus, O., 23. novembra. — Okrajni pravdnik John King je včeraj priznal, da predstavlja smrt pastorjeve žene, Mrs. Sheatsley, koje truplo sa našli sežgano v peči domače hiše. Še vedno isto skrivnost kot prvi dan. Vsi poskušajo, da se primerno pojasni tragedijo, so ostali dosedaj brezuspešni. Kljub temu pa je King prepričan, da se bo končno vendar posrečilo prodrati temo, ki obdaja slučaj ter pojasniti skrivnost.

Okrajni pravdnik je priznal, da je slučaj še nepojasnjen, po konferenci, na kateri se je King posvetoval z onimi možmi, katerim je poverjena naloga, da pojasnijo slučaj. Konferenci je prisostvoval tudi dr. Tarbel, izvedenec za duševne bolezni. Prvikrat izza pričetka preiskave se je poslužil King sodelovanja zdravniškega izvedenca.

Preiskava slučaja je bila včeraj prekinjena, ker je okrajni pravdnik pričakoval popolnega poročila kemika Longa, ki je že predvčerajšnjem zvečer sporočil, da je analiza krvi dokazala, da je bila ženska mrtva, ko je bila izročena plamenom. Izjavil je, da ni našel v krvi nobenega sledu zastupljenja z ogljikom. Če bi ženska še dihala, ko je prišla v peč, bi bila njena pljuča polna strupenih plinov, katere kri naj hitro absorbira. Pljuča so kazala močno kongestijo, iz česar je sklepati, da je nastopila smrt vsled zadušnja ali zadavljenja.

Ko so našli truplo, je ostalo le še nekaj sledov leve roke. Noge so bile sežgane in istotako del trupla in glava je bila le še majhna, skrčena črna kroglica. Na hrbtu, v bližini tilnika, se je nahajalo nekaj pepela, najbrž ostankov obleke. Truplo je bilo v sredini skrivljeno ter je ležalo z glavom v nasprotni smeri od vrat.

Pastor Sheatsley je izjavil okrajni pravdniku, da je prišel do prepričanja, da je njegova žena izgubila pameta in da se je v trenutku blaznosti vrgla v peč. Kot znano, je bil najprvo prepričan, da je postala njegova žena žrtev morila.

Pravdnik King pričakuje natančnega poročila glede stanja pljuč, delov požirnika in oprsja, katere preiskuje dr. Brundage. Mogoče bo potekel cel teden, predno bo vloženo tozadevno poročilo. Na konferenci, ki se je vršila včeraj, je dr. Brundage izjavil, da je uvodna preiskava potrdila izjavo dr. Longa, kemika, ki se je prvi pečal s preostanki trupla.

Detektivi, katerim je poverjen cel slučaj, so bili zadnje dni zaposleni s tem, da preiskujejo podrobnosti, ki so važne za celopreiskavo. Zvečer so izjavili, da so bila dosedaj njih prizadevanja brez posebnega uspeha.

Slovensko Amer. Koledar za leto 1925

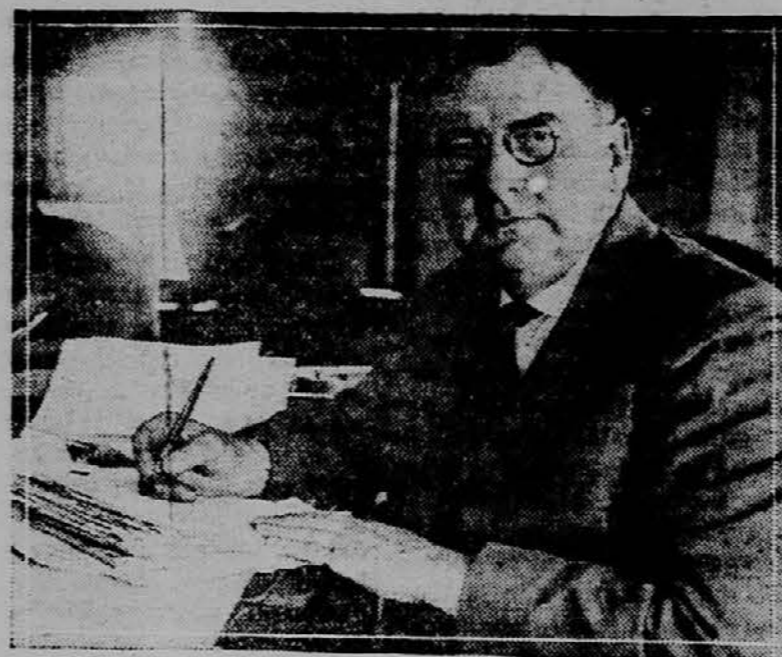
se izborna prodaja. V kratkem času smo ga prodali že par tisoč. Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči, sicer bo ostal brez njega. Cena s poštnino vred

40 CENTOV.

Oni naši zastopniki, ki še niso naročili koledarjev in pratik, naj se požeirijo, da ne bo prepozno.

SLOVENSKO PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., N. Y. C.

GENERALNI PRAVDNIK ZDRUŽENIH DRŽAV.

Slika nam predstavlja generalnega pravdnika Združenih držav Harlana Fisk Stone.

ODLOČNE ZAHTEVE ANGLEŠKE VLADE

Za smrt generalnega majorja Stacka, ki je postal žrtev atentata egipčanskih fanatikov, zahteva angleška vlada odškodnino v znesku dveh milijonov in pol dolarjev. — Vojaške priprave na Malti. — Vsi egipčanski častniki v Sudanu so bili odpoklicani. — Veličasten pogreb usmrčenega generalnega majorja. — Asquith med pogrebi.

La Valeta, Malta, 23. novembra. — Prvi bataljion Lancashire polka je dobil povelje, naj se prihodnje sredi v kraja ter napoti proti Egiptu.

Znano je, da je dobilo več bojnih ladij navodila, naj bodo pripravljene za takojšnje akcije. Bojna ladja "Valint" je v Aleksandriji, brodogradilnice se nahajajo v egipčanskih vodah in več ladij angleškega brodogradilništva v Sredozemskem morju je v grškem zalivu Dragamestre ter so pripravljene za katerokoli akcijo.

Poroča se, da bo odšel z Lancashire četami tudi oddelek artilerije.

Kajira, Egipt, 23. novembra. — V poslanici, katero je dobil včeraj egipčanski ministrski predsednik, se zahteva primerno odškodnino za smrt generalnega majorja Stacka, ki znaša petsto tisoč angleških funtov ali dva milijona in pol dolarjev.

Poslanica zahteva nadalje prepoved političnih demonstracij in odpoklicanje egipčanskih častnikov in vojakov iz Sudana. Sudanske čete bodo izključno le pod kontrolo sudanske vlade.

Poslanec je izročil egipčanskemu ministrskemu predsedniku angleški vrhovni komisar v Egiptu, podmaršal Allenby. Dva kavalerijska polka sta spremljala Allenby-a v urad egipčanskega ministrskega predsednika. Zahteval je, da se dostavi še danes odgovor na to poslanico.

Truplo generalnega majorja, Sir Lee Stacka so včeraj pokopali. Velikanske ljudske množice so stale ob cestah, a zadrževale so jih čete. K slovesnostim v cerkvi so prišli vrhovni komisar Allenby, njegova žena ter številni angleški častniki. Navzoč je bil tudi prejšnji ministrski predsednik Asquith, ki se mudi slučajno na obisku v Egiptu; nadalje egipčanski ministrski predsednik Zaglul paša, člani egipčanske vlade, celi diplomatski zbor ter zastopniki inozemskih kolonij.

Navzoči so bili tudi žena in hčerka umorjenega ter kapitan Campbell. Slednji je bil tekom atentata lahko ranjen, a je toliko okreval, da se je mogel udeležiti žalnih slovesnosti.

Ceste po katerih se je pomikal žalni sprevod, so bile polne ljudi. Gledalci so bili tudi po strehah in balkonih. Ko je dospel sprevod na operni trg, so bili oddani strelovi iz topov, in eskadra aeroplanov je krožila v zraku. Nadaljni salut je bil oddan, ko je prišel sprevod mimo mesta, kjer je bil izvršen atentat.

London, Anglija, 23. novembra. — V posebnem poročilu iz Kajire se glasi, da je bil eden atentatorjev na generalnega majorja Stacka aretiran.

Javno mnenje v Angliji zahteva odločno, naj stori vlada primerne korake v Egiptu ter prepredi, če le mogoče, slične atentate.

Daily Mail zahteva, naj Anglija umakne svojo izjavo, s katero se je zamajilo Egiptu popolno prostost. Dežela je baje dokazala, da ni še zrela za neodvisnost.

Drugi list zahtevajo kaznovanje krivcev ter primerno odškodnino.

GEDDES JE TRŽNI KOMISAR. SPREJEM AMNESTIJSKE POSTAVE V FRANCIJI.

London, Anglija, 21. novembra. Vlada je podelila bivšemu angleškemu poslaniku Geddesu v Washingtonu službo generalnega tržnega komisarja.

Pariz, Francija, 21. novembra. Francoski senat je danes sprejel s 199 glasovi amnestijsko postavbo. Proti je bilo odanih 64 glasov.

BENITO MUSSOLINI JE DOBIL ZAUPNICO

Znani rokovnjaški italijanski ministrski predsednik Mussolini je dobil iznova zaupnico. — Prejšnja ministr. predsednika Orlando in Giolitti sta glasovala proti njemu.

Rim, Italija, 23. novembra. — Poslanska zbornica je izrekla včeraj zaupnico vladi ministrskega predsednika Mussolinija s 337 glasovi proti 17.

Mussolini je osebno zaključil debato, ki se je tikala notranje politike. Svoj govor je končal s pozivom, naj se izreče njegovi vladi zaupnico. Mussolini je pokazal v svojem govoru najbolj spravljivo stališče, kar ga je kdaj zavzel izza časa, ko se je fašistovska stranka polastila s silo vajeti vlade. Popolnoma so izostale odkrite pretnje, ki so dosedaj značile vse njegove izjave v italijanskem parlamentu.

Mussolini je rekel v svojem govoru, da je sicer napravila njegova stranka dosti napak, da pa je bila brez dvoma najboljša, kar jih je moglo priti na površje vspricho okoliščin, ki so prevladovale v Italiji. Kritike prejšnjega ministrskega Orlando, da je Mussolini kršil s svojimi metodami ustavo, je zavrnil ministrski predsednik z izjavo, da je v preteklem letu sklenil vrniti deželi normalne razmere.

Tekom glasovanja, ki je sledilo tej izjavi, sta se prejšnja ministrska predsednika Giolitti in Orlando izrekla s svojimi pristaši proti zaupnici, dočim je glasovala skupina Salandra za Mussolinija.

Jutranji listi so na obširen način komentirali poslanca Deleroix, ki je bil hudo ranjen v vojni in ki se je odločno zavzel za fašistovski režim.

Messagero, ki je najbolj odobral ta govor, je izjavil, da je govoril Deleroix sicer zase, da pa je kljub temu dal izraza čustvovanju celega italijanskega naroda.

Opozicijski listi, kot Giornale d'Italia pa očitajo vladi, da se v svoj prid poslužuje govorniške nadarjenosti Deleroixa, da uspeva deželo, ker ni mogel fašizem z nasiljem ničesar opraviti.

V splošnem pa je resnica, da je znal Deleroix s svojim govorom

FORMALNI PROTEST NEMŠKE REPUBLIKE

Nemčija je formalno protestirala ter izjavila, da je njena izvozna trgovina ogrožena. — Zahteva se povračilo stroškov za eksport-terje.

Berlin, Nemčija, 24. novembra. Nemčija je vložila včeraj pri Seymour Parker Gilbertu, načelniku odškodninske transfer komisije, formalni protest proti 26-odstotnemu davku na ves uvoz iz Nemčije, ki je bil uveljavljen v Franciji in Angliji in proti načinu, kako se namerava tozadevne ukrepe izvesti.

Nemčija izjavlja, da ne more imeti to za posledico ničesar drugega kot uničenje nemške zunanje trgovine in eksporta.

Nemška vlada je izjavila svoj čas v nekem pismu na Gilberta, da ne sme prekritična uporaba to carine in teh davkov dovesti do težkega oškodovanja nemške trgovine. Gilbert je izjavil, da bo davke sam plačal nazaj, — v kolikor bo do tega opolnomočen od transfer komisij, — da obdrži v svojih rokah kontrolo nad odškodninskimi skladi.

Nemška vlada izjavlja sedaj, da je treba te davke takoj vrniti deželi v slučaju, da bi našel Gilbert v ta namen avtorizirane sklene transfer komisije izrepane. V drugem slučaju bi ne bilo mogoče vrniti nemškim eksporterjem velikih izdatkov in nemška zunanja trgovina bi morala prenehati.

Glavni namen nemške poslanice pa je napotiti Gilberta, da pride sam na jasno zavezujočinski vladami glede tega vprašanja.

ŠESTNAJST MOZ OTOŽENJE.

Charleston, W. Va., 23. nov. — Zvezno sodišče je obtožilo šestnajst moških v Raleigh okraju, češ, da so meseca junija napadli Sama Mosea.

Napada na Mosea se je udeležilo vse skupaj petdeset zakrivilnih moških. Pretepli so ga tako neusmiljeno, da bi bil kmalu umrl.

nanovo oživiti fašistovske ideale ter zopet pridobiti italijanski narod za fašistovski program.

DENARNA IZPLAČILA

V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče: JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$15.50 2000 Din. — \$30.80 5000 Din. — \$76.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.90 500 lir \$23.75
300 lir \$14.55 1000 lir \$48.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Na poljativu, ki presegajo PETTISOŨ DINARJEV ali pa DVATISINŖ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust.

Vrednost Dinarjem in Liran sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega računamo po ceni listega dne, ko nam pride poštni denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.--

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseban oglas v tem listu

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687.

Banka Adriatica v Trstu je prenehala poslovanje za nedoločen čas. Naša denarna nakazila izplačuje in razpošilja v zasedenem ozemlju Banka di Credito di Lubiana v Trstu, to je podružnica Ljubljanske kreditne banke.

Razume se, da mi odgovarjamo popolnoma za vsako nam poverjeno pokljiatve dokler se ne izplača naslrotniku, in da se bo denar tudi v bodoče točno in v redu izplačeval kakor dosedaj.

FRANK SAKSER STATE BANK

"GLAS NARODA"

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by

Slavenski Publishing Company
(A Corporation)

FRANK BARBER, President LOUIS BENEŠIĆ, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
33 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Da smo isto velja lica na Americi	Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikih

Denar, brez poplisa in osebosti se ne pridružuje. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnji bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"
33 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2274

DELAVSKA KONVENCIJA

Konvencija Ameriške Delavske Federacije, ki se je sestala v El Paso, Texas, nam je nudila dosedaj precej presenetljivih dogodkov.

Prvi teh je bila objava Gompersa, da so ga pričela tlačiti leta in da ne bo najbrž mogel že nadalje načelovati organizaciji, nad katero je gospodaril več kot štirideset let.

V enem pogledu je bil ta priseljeni angleški Žid uspešen v svojih prizadevanjih, da organizira razdrapano maso ameriškega delavstva ter ga pretvori v enotno, razredno zavestno maso, a v drugem oziru so se njegova prizadevanja popolnoma izjalovila, kajti bil je in je še danes avtokrat, ki vztraja dosledno na stališču, da je le njegovo mnenje nekaj vredno, dočim vsi ostali ljudje ničesar ne vedo.

To se zreali predvsem v dejstvu, da noče ničesar vedeti o kakih posebnih delavskih stranki, politični stranki, kot so v vseh evropskih deželah, predvsem v Angliji in Nemčiji in da se drži starega in več kot zastarelega principa barantanja z obema starima strankama republikansko in demokratično, od česar imajo glavni dobiček kapitalisti in maloštevilni takozvani delavski voditelji.

Gompersu se je dosedaj posrečilo vsiliti Ameriški Delavski Federaciji svojo voljo v tem oziru, a dvomljivo je, če bo federacija še nadalje vztrajala na tem stališču, ko bo enkrat Gompersa odstopil.

Gibanje za enotno delavsko politično stranko je močno, in naslednik Gompersa se najbrž ne bo mogel ustavljati splošni zahtevi in željam delavstva v tem pogledu.

Gompers je dober politik, star lisjak, ki ve, da je do zorel čas, ko se mora ali častno upokojiti ali pa pogoreti. Izbral si je prvo pot in to je znamenje, da je v resnici razborit.

Nadaljni presenetljivi razvoj na konvenciji American Federation of Labor je bila resolucija, v kateri so hoteli protestirati proti metodam predsednika bratovščine železniških strojevodij, ki obratuje neunijske majne v West Virginiji in Kentucky-ju.

Pomislite!

Eden prvovoditeljev ameriškega organiziranega delavstva, gospod Stone, je sam skeb ter to tudi povsem odkrito priznava.

Ko je izvedel za resolucijo, predloženo konvenciji v El Paso, katero so mu hoteli izreči nezaupnico, je potem svojega tajnika in blagajničarja izjavil povsem prostodušno, da so od njega obratovani rovi "open shop" rovi, ki sprejemajo unijske in tudi neunijske delavce. V teh rovih je tudi uveljavljena mezdna lestvica iz leta 1917, in vodstvo izjavlja, da bi biznis ne nesel in da bi prišlo podjetje na kant, če bi povišali plače delavcev.

Vse to se priznava povsem odkrito in naravnost cinično.

Kje opazimo v tem delavske ideale in težnje organiziranega delavstva?

Nikjer. Isto, kar je govoril Stone, bi tudi lahko prišlo iz ust sodnika Gary-ja, Schwaba ali Forda ali iz ust kateregakoli drugega izkoriščevalca produkcijske sile delavstva.

Človeku se zdi skoro nevrjetno in nepojmljivo, da bi moglo priti take besede iz ust delavskega voditelja, čeprav je resnica, da pripada aristokraciji organiziranega dela, bratovščini železniških strojevodij.

Čudno je nastopil tudi predsednik United Mine Workers of America, John Lewis, kojega organizacija je v prvi vrsti prizadela pri tem. Bil je zadovoljen s tem, da se izroči celo afera posebnemu "preiskovalnemu" komiteju, ki seveda new bo storil ničesar drugega kot položil celo stvar ad acta.

Sedaj zborujoča konvencija je zopet jasno pokazala, da ji vladajo nazadnjaki, ki nimajo niti najmanjšega pojma o resničnem gibanju delavstva tako mogoče in bogate dežele kot so Združene države ali vsaj nočejo imeti nobenega pojma ter so v najboljšem slučaju oportunisti, ki stojijo vedno na strani močnega in katerim so resnične potrebe delavstva deveta briga.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Yugoslav Bureau.)

POTNIKI S "PERMITOM" NE BODO ŠLI NA ELLIS ISLAND.

Priseljeniški urad je izdal novo važno naredbo glede pregledanja inozemcev, ki so nastanjeni v Združenih državah in se po časnem obisku v inozemstvu povračajo s "permitom" v Ameriko kot potniki tretjega razreda. Oni so po zakonu klasificirani kot izvenkrajni priseljenici (non-quota immigrants) in so dosedaj bili ob svojem povratku pregledani skupaj z drugimi inozemskimi potniki tretjega razreda.

Od sedaj pa jih bodo priseljeniški uradniki pregledali in izpraševali skupaj s potniki prvega in drugega razreda.

V onih pristaniščih, kjer se inspekcija potnikov prvega in drugega razreda vrši v samem parniku, se bo od sedaj naprej tudi inspekcija onih inozemskih potnikov tretjega razreda, ki se vračajo s povratnim dovoljenjem (permit), katerega veljavnost ni še potekla, vršila v parniku in, ako je vse v redu, se bodo smeli izkrcati direktno iz parnika. Torej v New Yorku jim ne bo treba iti na Ellis Island v svrhu vizite.

V onih pristaniščih pa, kjer se inspekcija potnikov sploh ne vrši na brodu, se bo inspekcija takih inozemcev vršila na istem mestu, kjer se vrši ona potnikov prvega in drugega razreda.

Priseljeniška oblast pa opozarja, da bo treba nekaj časa, predno se ta naredba more popolnoma iz-

vajati, kajti treba je, da parobrodne družbe ukrepejo potrebne priprave, da predložijo te potnike za inspekcijo ob pravem času, na drugi strani mora priseljeniška oblast poprej organizirati potrebno osobje za zdravniško in priseljeniško inspekcijo teh potnikov.

Inozemci, nastanjeni v Ameriki, dostikrat se ne zavedajo, da, ako si priskrbijo "permit" za povratek v Združene države, se vendarle povrnejo kot "priseljenici" in se morajo podvreči inspekciji.

Poleg tega morajo zopet plačati glavarino (head tax) in, ako ne odgovarjajo kakoli določbi splošnega priseljeniškega zakona, utegnjejo biti zavrnjeni. "Permit" le pomenja, da so izvzeti iz kvote. Treba zapomniti si tudi, da se "permit" izdaje le onim priseljenicem, ki so prišli na zakonit način v Zdr. države, ne pa onim, ki so se vti-hotapili, na pr. mornarjem, ki so dezertirali ali zapustili svojo ladjo v ameriškem pristanišču in tukaj ostali, inozemcem, ki so prišli začasno v Ameriko, ali tujak ostali čez rok, naveden v vizit.

Nova odredba, ki jo je izdal generalni priseljeniški komisar Hubbard ima namen, da se olajša izkrcanje onih potnikov tretjega razreda, ki se vračajo v Ameriko z veljavnim "permitom" in se jim dovolijo iste pogodnosti kot potnikom prvega in drugega razreda.

KDAJ JE ZADNJI ČAS ZA BOŽIČNO POŠTO V STARI KRAJ.

Ker ljudje povprašujejo pri poštnih uradih, da-li bo pismo ali denarna pošiljatev ali pa kak paket še pravočasno prišel v stari kraj za dostavitev pred božičnimi prazniki, je poštna uprava poslala na vse poštne urade seznam inozemskih dežel z datumom, ki predstavlja zadnji dan, kdaj naj se pismo izroči pošti, ako se hoče, da bo stavljeno vsaj tik pred Božičem. Ob enem pa se ljudem priporoča, naj ne čakajo ravno na zadnji dan, marveč da po možnosti odpravijo pisma nekoliko dni poprej.

Kar se tiče paketne pošte (parcel post) za stari kraj, poštna uprava ne navaja nikakega roka in priporoča, naj jih ljudje od-

pošljejo staj takoj, kajti naslovljenec v starem kraju mora vedno noma vzadostiti raznim carinskim formalnostim, predno se mu paket izroči, vsled česar se dostavitev prav lahko zakasni. Ne odlašajte torej pošiljatev paketov, ako hočete, da bodo dostavljeni do Božiča.

Kar se tiče pisem, dopisnic, voščil in časopisov pa seznam navaja zadnji rok, kdaj naj se izročijo pošti v svrhu dostavitve do Božiča.

Za Jugoslavijo, Italijo, Avstrijo, Čoslovakijo, Ogrsko in druge centralne države naj se božična pisma odpošljejo vsaj do 10. decembra.

Jugoslavia irredenta.

Kakšne zmešnjave so pri oblastih na Goriškem.

Občina Srpenica na Bovškem je hotela posekati v svojem gozdu par dreves in se je zaradi tega za voljenje obrnila do podprefektura v Čedadu. Tamkajšnja oblast pa je izjavila, da za sekanje mora priti posebno dovoljenje vojaške oblasti in se je pri tem "licevala na znani odlok o razlastitvi. Reklo se je oblasti, da je dotični razlastitveni zakon vendar razveljavljen. V uradnem posloju v Čedadu so rekli, da je to morda res, ali ker niso dobili iz Rima o tem še nobenega obvestila, morajo ostati pri svojem sklepu.

Tvornica za tkanine v Podgori

se obnavlja in širi. V prvem delu tvornice je zaposlenih okoli 250 delavcev, pri obnovi 400. Mož, ki težki dobiva na dan 12-15 lir, ženske 8 do 12 lir. Med delavci je mnogo priseljenec.

Spor med italijanskimi odvetniki starih provinc in Julijske Krajine je vedno očitnejši, dasi ga ob kakih priključitvah izbrisati. Na zborovanju odvetnikov v Trstu je bila prečitana pritožba italijanskih odvetnikov starih provinc radi nekega članka v sodniškem listu, ki baje žali odvetnike starih provinc in one, ki so prišli od tam v Julijsko Krajino. Odvetnik dr. Mrach je nato izjavil solidar-nost med kolegi novih in starih provinc, dostavil pa, da bo trža-

ski kolegij vedno branil stanovsko resnost in veljavnost, ne boje se nikake lojalne in korektno konkurence, odbijal pa bo vedno vsako nelojalno in nekorotno konkurenco in vsako afaristično počet-njanje, pa naj pride od koderkoli. Nopetost med enim in drugimi je znana in živo nam je še v spominu spopad v sodni dvorani med tržaškimi italijanskim odvetnikom in italijanskim iz starih provinc došlim njegovim stanovskim tovarišem. Ta spor je živ in se ne da udušiti s praznimi frazami, kakršnih se rad poslužuje dr. Mrach, ki je pripovedoval, da so mnogi kolegi prišli preko jarkov v Trst in ne z zabavnim vlakom.

AMERIKANZA JE IZGUBILA NAKIT.

Pariz, Francija, 23. novembra. Amerikanka Mrs. Hamilton Carpenter je izgubila tukaj nakit, ki je bil vreden stotisoč frankov.

Policija domneva, da je bil nakit ukraden.

CHARLIE CHAPLIN SE BO POROČIL.

Mexico City, Mehika, 23. nov. Znani kinematografski igralec Charlie Chaplin je danes dospel v malo mehiško mestoce Guyamas ter se bo jutri poročil s svojo so-igralko Lita Grey.

Peter Zgaga

Čudne stvari se dogajajo po svetu.

Tako naprimer poroča časopisje, da je zlezla žena protestantovskega pastorja v žarečo peč ter zgorela.

Iz Jugoslavije poročajo, da bi bil Radić bolj voljan sodelovati z italijansko in madžarsko vlado kot pa z jugoslovanskim narodnim predstavništvom v Beogradu.

In nadalje se sliši, ka si ženske ne bodo več mazale lice in ustne ter da bodo oblečene kot se spodobijo.

V Brooklynu je slovensko pevsko društvo, pri katerem so se go-dile pred časom velike sleparije. Tisti, ki je sleparil, je tako v ču-sti in ima tako moč, da odstavlja člane, ki so rešili društvo iz blata in iz dolgov.

Na konvenciji Ameriške Delavske Federacije je bil delegat znani Stone, ki ima poglavito besedo pri bratovščini železničarjev.

Nasprotniki so mu dokazali, da obratnje rov, v katerem ima zaposlene samo neunijske delavce.

Gompers ga ni posvaril in zapo-dil. Malo je manjkalo, da mu ni iz-rekel zaupnice in odobril njegovega ravnanja.

V Conemaughu imajo podporno društvo, ki ima izredno stroge para-grafe. Tisti, ki se javi bolnim, ne sme imeti na oknih svoje hiše nikakih zagrinjal. Bolniški obiskovalci ga lahko kar skozi okno opa-zujejo, če se pokori društvenim postavam s tem, da lepo v postelji leži.

Zadnjič ni nekdo dobil podpore, ker so ga videli nudelece rezati.

Iz Clevelanda poročajo, da se bo reverendka Struna zopet poročila. S svojim sedanjim možem je že ločen od postele in mize. Pravijo, da sta mu od same žalosti tudi jed in pijača odpovedala.

Rojaki, ki so darovali za brooklynsko cerkev, dobivajo obresti v obljubah, besedah, gomileh in aj-dovi moki.

Italijanski ministrski predsednik Mussolini je zopet dobil zaup-nico.

Primorski Slovenci mu je dose-daj še niso izrekli, in tudi jugoslo-vanski vladi je niso izrekli za nje-no moralno in materialno pod-poro.

V novem jugoslovanskem mint-sarstvu je dr. Žerjav, ki zastopa šume in rude.

To je nadaljni dokaz, da lahko človek zastopa tako stvar, katere ne zastopi.

Pred kratkim sta si ogledala vo-jaško akademijo v West Point je-tkarska magnata Charles Schwab in sodnik Gary.

Gojenci vojaške akademije so paradirali pred njim.

Bog ve, če je padlo pri tej pri-ključitvi kakemu v glavo, da paradi-ra pred svojima najvišjima poveljni-koma.

Jugoslovanska

Katol. Jednata

Ustanovljena l. 1898

Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF BERDAN, 935 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 22nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 561, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih prispevkov: JOHN MOVERN, 411 - 12th Ave., East Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

DR. JOS. V. GRAHEK, 293 American State Bank Bldg., 406 Grant Street at 812th Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 204 Sakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poročni odbor:

LEONARD FLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskane se uradnih sadov kakor tudi denarne priljublje naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na pred-sednika poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnica sprejemala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednata se priporoča vsem Jugoslovanom na oblihen pristan. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasni tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Iz Slovenije.

Praslava jubileja gospe Minke Govekarjeve.

Slovensko ženstvo je proslavilo na svečan način jubilej Minke Govekarjeve. Po več zastopnic vsakega ženskega društva je povabila Franja Tavčarjeva, pred-sednica več ženskih društev, na svoj dom. V krasni dvornici, o krašeni z lepim, raznobojnim svetjem se je vršila slavnostna seja. Otvorila jo je Franja Tavčarjeva za Splošno žensko društvo ter pozdravila jubilarntko prsteno in z vidno ginstenostjo. Povdarjala je jubilarntine zaslu-ge kot tajnica društva in kot pi-sateljica ter ji želela, da bi delo-vala tako uspešno in marljivo še naprej. V spomin je poklonila Govekarjevi umetniško izdano-diplomo. Za Tavčarjevo so jubi-lantko pozdravili zastopnice vseh ljub. ženskih društev kakor tudi zastopnica Sebkina. Vsaka je ju-bilantki podarila kito cvetja. Po končanih pozdravih se je zahva-lila Govekarjeva s solznimi očmi povdarjajoč, da kar je člonila, je rada storila, ker je v delu ime-la užitek. Delovala bo po svojih močeh še v naprej. Zanimivo je, da je slavnosti prisostvovala tudi mama g. Govekarjeve, ki je pravo-vala naslednjega dne svojo 74 letnico.

Ogenj v Sl. Bistrici.

V petek, 31. oktobra je izbrn-lnil v Vregovem kozolecu na pe-riferji Slov. Bistrice požar ter u-uničil kozolec z vsemi zatogami krme in drugih pridržkov, ki so jih imeli tam hranjene deloma lastnik deloma pa drugi slovenje-bistriški posestniki. Sreča, da je bila vreme mirno, ker bi bila si-cer nevarnost za gospodarska po-slopja in hiše, ki stoji v bližini, še večja. Požrtvovalnosti voja-štva, ki je pod poveljstvom pod-poročnika Mijača takoj prihitelo na kraj nesreče ter neustrašnosti gospoda Engelberta Gotlesa, ki je s preziranjem lastne življenjske nevarnosti v neposredni bližini plamena polival streho poleg sto-ječega hleva, se je zahvaliti, da se ni ogenj razširil. Domača po-

Iz Jugoslavije.

Monopol na kinin.

Uprava državnih monopolov pri pravlja v sporazumu z minist-rstvom za narodno zdravje odred-bo, da se z novim letom uvede državni monopol na kinin.

Novi krvavi spopad v Novem Sadu.

Te dni je prišlo pred kavarno Central v Novem Sadu do krva-vega spopada med Orjunaši in vo-jakji madžarske in nemške narodnosti. En Orjunaš je bil težko ranjen. Tudi policija ki je hotela napraviti red, je madelata na hud odpor vojakov. V spopadu, ki se je razvil med policijo in vojakji sta bila ranjena dva vojaka in in redar. Osem oseb je bilo are-tiranih.

Podoficirska šola vojne morna-ric.

Finisterstvo vojne in mornarice je izdalo naredbo glede snovanja podoficirskih šol, v katerih naj bi bi se izobrazil strokovni kader podoficirjev za našo vojno mor-narico. Vodja vseh teh šol bo višji mornariški oficir v činu pol-bojovnega komandanta. Zivelo go-jencev določi šef odrednja za mornarico v ministrstvu vojske in mornarice.

Smrt na ladji.

Ko je potniška ladja "Aleks-ander" odplula iz Beograda pro-ti Zabrežju, je nastala na ladji velika vznemirjenost, ker je neki potnik nagloma umrl na ladji. Ladja se je ustavila in je bila po-ključena policija. Ugotovilo se je, da je umrl beograjski trgovec Danilo Hić, ki je izdihnil vsled srčne kapi.

Smrt škofa Langa.

Te dni je v Zagrebu umrl škof dr. Josip Lang v 67 letu starosti. Bolehal je že več let na sklerozni srca.

žarna bramba je prišla, ko je bila nevarnost že pri kraju. Ni to pr-več, da je bila prekasna!

Kakor običajno, hoče se tudi letos večina našega priseljenega naroda spominjati svojih dragih v domovini z večjim ali manjim božičnim darom.

Razum že znane točnosti pri vseh bančnih poslih, posvečuje naša banka posebno pažnjo izvrševanju božičnih denarnih darov.

Naše izborne zveze v stari domovini omo-gojičijo nam izvrševanje vseh naročil brzo, točno in po najnižji ceni.

Radi tega Vam priporočamo, da se za vse Vaše božične pošiljatev že zdaj obrnete na nas ter tako zagisurate pravočasno izvršitev Va-sih naročil, ker se bodo, kakor vsako leto, pošiljatev jako nakopičile.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Božične denarne pošiljatelje!

Brza in točna postrežba!

Najzmernejše cene!

Dve zgodbi Anatole France-a.

ZUPNIKOVA RESEDA.

Poznal sem pred leti v neki bo-kaški vasi župnika, svetega moža, ki se je branil vse počutnosti, se vsemu posvetnemu veselo odrekal in se je razveselil samo, kadar se je mogel žrtvovati. Na svojem vrtu je gojil sadno drevje, zelenjavo in zdravilna zelišča. Ker se je bal lepote celo pri cvetkah, ni maral niti vrtnice, niti jasmina. Dovolil si je samo nekaj stopic nedolžno nečimurne rešede, koje kri-venčasto in tako skromno razvelevo stabelec ni privlačevalo njegovega pogleda, kadar je prebiral brevir med četverkotnimi njivami zelja, pod jasnim božjim ne-
bom. Sveti mož je tako zaupal svo-ji rešedi, da je često spotoma od-
trgal s tiste gredice kakšno bilko in jo dolgo vonjal. Ta rastlina kar sama raste. Če ji narezajo vejice, po-
ženejo iz nje štiri. Tako je s hu-
dičjevo pomočjo župnikova rešeda kmalu pokrila prostora del vrta. Prerastla se je preko pota in je
dobrega duhovnika, kadar se je iz-
prehajal po vrtu, povlekala za sa-
sutano, da se je, premeten od nor-
čave rastline, v časih po dvajset-
krat na uro ustavljal, namesto da bi
bral ali molil. Od pomladi do je-
soni je bil presbiterij ves vonjav
od rešede.

Zlaj vidite, kako je z nami in
kako smo slabotni. Po pravici pravi-
mo, da nas vse neko naravno na-
gnetenje tira v greh. Sveti mož je
znan varovati svoje oči; ampak no-
snice je pustil brez obrambe, in za-
to ga je vrag zgrabil za nos. Ta
svetnik je vdihaval zlaj rešedin
vonj počutno in hrepeneče, to se
pravi s tistim slabim nagonom, ki
nas željno vleče k uživanju čutnih
dobrin in zapeljuje v različne iz-
kušnjave. Poslej je mnogo manj
gorče užival nebeške dišave in
vonj Marije. Njegova svetost se je
manjšala — in padel bi bil morda
v mehkužnost, njegova duša bi bi-
la najbrž pošlala polagoma podob-
na tistim mlačnim dušam, ki jih
nebo zavre — če bi mu v pravem
času ne prišla pomoč. Nekoč je v
Tebaidi angel božji ukradel neke-
mu puščavniku zlato čašo, s katero
je bil sveti mož še navezan na
nečimurnosti tega sveta. Podobna
milost je rešila tudi župnika iz
Bonage. Neka bela kokoš je tako
temeljito razgredla prst ob reše-
dinih koreninah, da je rastlina vsa
izumrla. Nič ne vedel, odkod je
prišla tista ptica. Jaz se vklanjam
mnenju, da se je angel, ki je po-
znaval samotarjevo čašo, izpreme-
nil v belo kokoš in umičel zapreko,
ki je ovirala dobrega duhovnika
na poti k popolnosti.

PES MIRANT.

Moj oče je bil pečenkar v ulici
Svetega Jakoba, nasproti Svetemu
Benediktu Krivemu. Ne mogel bi
vam reči, da je ljubil post; to ob-
čutje bi pri pečenkarju ne bilo na-
ravno. Ampak držal se je pa ven-
dar postnih dni, bil je namreč
dobro kristjan. Ker ni imel denar-
ja, da bi si od knezoškofa kupil
izpregled, je postne dni z ženo, si-
nem, psom in vsakdanjimi gosti,
med katerimi je bil najstanovit-
nejši moj dobri učitelj, gospod žu-
pnik Jerome Coignard, večerjal
polenovko. Moja pobožna mati bi
ne bila trpela, da bi Mirant, naš
čuvr, na Veliki petek glodal kost.
Ta dan k hrani uboge živalice ni
primešala niti mesa, niti masti. Za
man jo je abbe Coignard prepriče-
val, da ne dela dobro tako in da se
po vsej pravici Mirantu, ki ni ude-
ležen na svetih misterijih odreše-
nija, ni treba zdržati mesne hrane.
— Dobra ženica, je dejal ta ve-
liki mož, zelo primerno je, da jemo
polenovko mi, člani cerkve. Toda
praznovorno, brezbožno, predržno
in celo bogoskrunsko je, neskonč-
no dragocennim trpinčenjem, za
kateroga se sam Bog tako zanima,
in ki bi sicer bila zaničevanja vre-
dna in smešna, pridružiti — kot to
delate vi — tudi psa. To je zloraba,
ki je zbog vaše priprostosti ne-
dolžna, ki pa bi bila zločinska pri
kateremkoli doktorju ali samo
kristjanu s pravim duhom. Tako
početje dobra gospa, vodi narav-
nost k najstrašnejšemu razkolni-
štvu. Zakaj to sili k trditvi, da je

Jezus Kristus umrl tako ravno za
pse kot za Adamove sinove. In nič
ni bolj nasprotno svetema pismu.
— Mogoče je, je odvrnila moja
mati, Ampak, če bi Mirant na Ve-
liki petek mesno jedel, bi si pred-
stavljala, da je žid in bi se ga ba-
la. Ali je to greh, gospod župnik?

In moj dobri učitelj je popil po-
žirek vina in sladko odgovoril:

— Ah, draga stvarca, ne da bi
odločil tu, ali grešite, — ali ne,
vam resnično povem, da niste prav-
niče zlobna in da bi preje mislil na
vaše večno izveličanje, kot pa na
izveličanje petih ali šestih škofov
in kardinalov, ki jih poznam,
kljub temu, da so napisali lepe raz-
zprave iz kanoničnega pravila . . .

Mirant je smrkajoč poziral ve-
čerjo in moj oče je odšel z gospo-
dom abbejem Coignardom na iz-
prehod k Malenu Baku.

Tako nam je v kuhinji pri "Go-
si nožici" mineval sveti postni
čas. Toda na velikonočno nedeljo,
ko so Zvonovi pri Svetem Bene-
diktu Krivem naznanjali veselje
Vstajenja, je moj oče nabodel na
reženj na ducate piščancev, rae in
golobov. Mirant pa je v kotu ob
plapolajočem ognju vdihal
imeniten vonj po maščobi in v za-
mišljeni in resni veselosti mahali
z repom. Star, ustrujen, skoro
slep, je užival še radosti tega ži-
vljenja, čigar težkoče je sprejemal
vselej davno in jih ravno s tem na-
redil manj krvoločne. Bil je mo-
der in prav nič nisem presenečen,
da je moja mati pridruževala svo-
jim pobožnim delom to razumno
bitje.

Ko smo se vrnili od velike maše,
sno kosili v drobno vonjajoči pro-
dajalni. Moj oče se je gostil s po-
božnim navdušenjem . . .

P. V. — n.

Zakaj imajo moški brke, ženske pa ne?

Ko je Bog ustvaril najprej svet,
potem pa prvega človeka Adama,
si prvi človek še ni dobro ogledal
božjega stvarstva, ko mu je že po-
stalo dolgčas na zemlji. Stopil je
pred svojega stvarnika ter ga po-
nižno posil, naj mu ustvari še ene-
ga človeka. In ko je Adam za-
spal, mu je vzel Bog iz telesa re-
bro in ustvaril iz njega Evo, ki
naj bi krajšala in slajšala Ada-
ma rajsko življenje. In Adam je
dejal Evi:

Delala boš, kar ti zapovem, za-
kaj Bog sam je zapovedal, da mi
moraš biti pokorna.

Eva ga je spočetka res ubogala,
ko pa se je nekoliko privadila, ni
hotela več poslušati njegovih uka-
zov; povsod je hotela uveljaviti
svojo voljo. Čim jo je Adam po-
slal po vodo ali kam drugam, mu
je Eva ježno odvrnila:

Ali nimaš sam nog?
Adam se je šel pritožiti k dobre-
mu Bogu, da ga Eva noče uboga-
ti, ta pa mu je rekel:

Ali nimaš palice?
Tedaj je Adam svojo ženo po-
steno naklestil, toda ona je bila
posihmal še bolj trmasta. Dobro
Bog je opazoval delo svojih rok,
ki že v raju ni harmoniralo.

Stopil je nekoč k Adamu, re-
koč:

Čakaj pomagam ti iz zadrege.
Pljunil je na prste, prijel s prsti
Adama za zgornjo ustnico in spre-
govoril:

Zdaj ti zrasto pod nosom prav
taki lasje, kakršne imaš na glavi.
In če pomigaš s temi lasmi, se te
bo Eva bala in te bo ubogala.

Adamu so res zrastle brke in
Eva se ga je strašno bala. Šla je
brez ugovora kamor jo je poslal.
Pozneje se ji je začela zdeti ta
stvar sumljiva in ker je bila vlad-
željna, kakor vsaka ženska, je šla
nekoč k dobremu Bogu ter ga pro-
sila, naj naredi tako, da bi rastle
tudi pod njenim nosom brke. To-
da dobri Bog jo je spodil. In ta-
ko je ostalo vse do današnjega
dne, da ima moški brke, ženska
pa ne, in zato mora ženska moške-
ga ubogati.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
'GLAS NARODA' NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V
ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Krvava dneva v Zagrebu.

Zagreb, 2. novembra.

V soboto in nedeljo je bilo naše
mesto zopet pozorišče krvavih iz-
gredov, ki so jih inscenirali komu-
nisti in Hanaovci. Ponekod so bile
demonstracije direktno revolucio-
narnega značaja in naperjene pro-
ti naši dinastiji in državi.

Že v noči od petka na soboto je
prišlo na več krajih do resnih spo-
padov: V gostilni 'Lovački Dvor'
je skupina Orjunašev prepevala
znano pesem "Dok je nama Like,
nema republike". Navzoče Hana-
ovce je to tako razburilo, da so na-
valili na Orjunaše, nakar je prišel
pretep, v katerem je sodeloval ves
lokal. Izstreljenih je bilo tudi 12
strelcov, večinoma v strop. Pri spo-
padu je bil točaj Ivan Deres zadet
od krogle v desno nogo, neki kon-
trolor državnega kolodvora, ki je
iz strahu skočil skozi okno, pa se
je pri padcu poškodoval. Končno
je policija z silo izpraznila lokal in
aretiral jurista Franja Horvata.

Ob dveh ponoči so Hanaovci
pred bolnišnico na Hici napadli in
sramotili nekoga oficirja. Tudi tu
je prišlo petem do pretepa, vendar
pa ni bil nihče resno poškodovan.

Na Vseh svetnikov dan so se iz-
gredi ponovili in zavzeli večje di-
menzije. Popoldne, ko je bilo na
Mirogoju na desetisoče ljudi, se
je zbrala okoli groba morilec mi-
nistra Draškovića, Alija Aliagića
večja skupina komunistov. Polie-
ja, ki je imela nalogo, da vzdržuje
red, ni intervenirala, dokler si ni-
so dovolili nekateri komunistični
govorniki srdite izpade proti di-
nastiji. Pozvala je komuniste, naj
se razidejo. V odgovor je padla na
policije toča kamenja in oddanih
je bilo tudi več strelcov. Redarstve
na straža se je nahajala v jako
kričnem položaju. Da prepreči
paniko, se je komandant Ivanek
maknil z redarji proti arkadam
in dal izstreliti v zrak več salv. Na
vsako salvo so odgovorili komu-
nisti z novo točo kamenja. Med ob-
činstvom je nastala divja panika.
Ljudje so se skrivali za spomenike
in po arkadah. Komunisti niso pre-
nehali niti tedaj, ko je dobila polie-
cija pod vodstvom dr. Vragovića
60 moč ojačenja. Dr. Vragovića je
zadel kamen pod desno oko in je
močno krvavel. Vrh tega je bilo
ranjenih 12 redarjev in tudi kon-
trolor Ivanek. Od civilistov je bil
težje ranjen neki Vekoslav Jaga-
rić. Kroglja ga je zadela v čreva.
Policija je bila brez moči. Detek-
tivi so sicer aretirali nekoliko lju-
di, vendar pa so jih morali takoj
izpustiti, ker je množica zavzela
proti njim sovražno stališče. Kon-
čno se ji je posrečilo izprazniti po-
kopišče. Ko so se kasneje ljudje
zopet vrnili, so se demonstracije
renovile na grobu Zovka. Komu-
nisti in Hanaovci so se posttrili po
zrnoju in streljali s samokresi.

Večja skupina demonstrantov
je odšla kasneje na Jelačičev trg,
kjer je brez vsakega vzroka na-
skočila Narodno kavarno in razbi-
la tamkaj, kakor tudi na sosed-
nih trgovinah vse šipe. Skupna
škoda na razbitih šipah znaša 15
tisoč Din. Od tam so se podali de-

monstranti v Kacićevo ulico, kjer
so navalili na hišo št. 24, kjer ima
svoje prostore Orjuna. Razbili so
najprej plinovne svetiljke pred hi-
šo, nato pa med vzkliki: Doli s
krajem! Smrt Orjuni! Slava Leni-
ninu! vdrli v hišo in razbili vse
kar so dobili pod roke. Raztrgali
so sliko kralja Aleksandra, ki je
visela na steni, sliko kralja Petra
pa so najprej polili s črnilom. Na-
to pa sežgali. Iz ročne blagajne
Orjuna so odnesli 15.000 Din., da-
lje pisalni stroj in več komadov
oblike.

Polieija Nastasa Petrovića je bi-
la prešlaba in tudi prestrašopet-
na, da bi se upala nastopiti z vso
energijo proti temu antidržavnim
elementom. Dogodki, ki so se do-
gajali v eri "sporazuma" in pod-
vzelo "miru, reda in zakonitosti"
so izzvali v mestu veliko razburje-
nost. Nahujskana masa je imela i-
ste namene, kakor leta 1914, ko je
s kanibalsko mržnjo devastirala
vse, kar je bilo jugoslovensko ozi-
roma srbsko. Oblasti so pokazale,
da je njihova avtoriteta pod se-
danjo vlado padla pod ničilo.

Radi navedenih dogodkov je bi-
lo aretiranih več oseb, med njimi
tudi neki Ivan Butković iz Pulja,
ki je umičel sliki kralja Aleksan-
dra in Petra v prostorih Orjuna.

Moški rokavi.

Podite, kamor hočete, v gledali-
šce, na ples, in ogledte si obleko
poznanih elegantov: v devetih pri-
merih izmed desetih, boste opazi-
li, da so rokavi slabo umerjeni,
slabo urezani, skratka, da so grdi.

Rokavi ne smejo biti, če naj ne
kvarijo vtisa, ne preozki ne preši-
roki, ne prekratki ne predolgi.
No, a v tem se še ne greši toliko.

Kadar stojimo nagibni, vzrav-
nani z rokami ob telesu, se rokavi
napihnejo. Krojači si menda misli-
jo, da bi morali imeti roke vedno
upognjene, potem bi nam rokavi
pač lepo stali. Kakor hitro pa se iz-
pozabiš in roko omahneš, se ti ro-
kav spaci v vsej svoji dolžini. Če
bi ti ga bil pa krojač urezal bolj
pravno, bi smel brez skrbi upogniti
roko.

Oglejte si enkrat svoj rokav po-
bliže! Oglejte si ga v zrealu! Opa-
zili boste toliko gub in vzbočlin,
da vas bo kar strah. Oglejte si pro-
fil svojega rokava! Ogromen ko-
molec, mnogo preohlapen. Krojač
bo seveda zagovarjal svoje delo.
Dejal bo, da mora biti tako širok,
ker bi sicer ne mogli upogniti ro-
ke v komolec, ne da bi nategnili
blaga.

Ozrite se sedaj na rame! Oglej-
te si njegov profil! Stavimo, da je
preširok. Namesto da bi se na vr-
hu nalahno zaokrožili v elegant-
nem polkrogu, boste opazili, da je
širok, horizontalen kakor pri ka-
kem široplečem nosaču.

'GLAS NARODA', THE BEST
JUGOSLAV ADVERTISING
MEDIUM

Moskva in češkoslovaški komunisti.

V zadnjem času se je razmerje
med komunistično Internacionalo
v Moskvi in češkoslov. komunistov
precej zostrilo. Glavni vzrok tega
je odločitev komunistične Interna-
cionalne na zadnjem kongresu v
Moskvi o narodnostni politiki v
češkoslovaški republiki. Moskva
zahteva od češkoslov. komunistov,
da odkrito delajo za odeepitev
Nemec, Madžarov in Slovakov od
češke države. Kakor te zahteve ne
odgovarjajo historičnemu razvoju
češkoslovaške, ne njenim social-
nim razmeram, so izzvale med če-
škoslovaškimi komunisti veliko
zmedo. Kmalu se je pokazal nji-
hov jasen odpor proti moskovski
inicijativi, koje predsednik komu-
nistične Internacionalne Zimovjev
zahteval od egzekutivneg odbora
češkoslovaške komunistične stran-
ke jasen odgovor, če soglašajo s
moskovskim odločitvami o narod-
nih težah. V "Rudem pravu" se
je vršila odkrita diskusija, ki je
bila precej meglena in nejasna;
toda tem jačja je bila opozicija iz-
ven kolon glavnega komunistične-
ga organa. Vodja zmernega ko-
munističnega krila, dr. Šmeral, je
odgovoril Zimovjevu v velikem
program-kem govoru, ki ga je go-
voril delaveem v Kašnu. Zdi se,
da se je Moskva na dnu Šmeralov-
vim govorom resno zamislila, kar
je razumljivo, če pomislimo, da je
dobra polovica odbora komunisti-
čne stranke in njeni najmočnejši
politiki na Šmeralovi strani.

Šmeral je narodnostno politiko,
ki jo zahteva Moskva v Češkoslo-
vaški, mirno toda jasno odklonil.

Opiter se je pojavil tudi na dru-
gih krajih. V časopisu čeških ko-
munističnih intelektualev "Var"
je komunist, univerzitetni profes-
or in znani češki muzikani kritik
dr. Zdenek Nejedly podčrtal, da
se Moskva namerava v Češkoslo-
vaški diskreditirati, ker izpričuje po-
polno nepoznavanje razmer v Sre-
dnji Evropi, ko prihaja v javnost
z navnimi zahtevami slovaške dr-

ANGLEŠKA MARY PICKFORD.

Slika nam predstavlja igralko Miss
Floro Le Breton, ki uživa v An-
glijki isti sloves, kot ga uživa
Mary Pickford v Ameriki.

govoriti o smrti. Toda ali se ne bo-
jiš, da prideš v pekel in da boš
tam trpel?"

"Oh, dragi prijatelj," je odvr-
nil umirajoči. "To mi je malo mar.
— Živ sem padel v roke človeštvu
— in katera usoda je hušja od
te?!"

IŠČEM DOGARJE

za delati francoske doge. — Peter
Serer, R. F. D., Irmo, S. C.

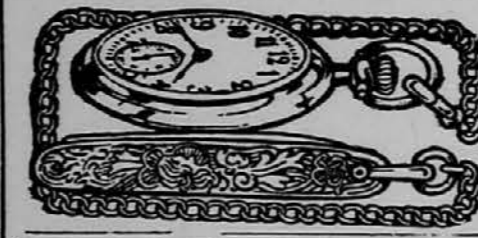
Rad bi izvedel za naslov od
FRANK FENDE, doma iz Bri-
tofa, P. Kranj, Gorenjsko. Na-
haja se nekje v W. Va. Prosim
členjene rojake, kdor ve za nje-
gov naslov, da ga mi sporoči, če
pa sem to bere, naj se mi zgla-
si, ker mu imam nekaj zelo važ-
nega sporočiti iz stare domo-
vine. — Frank Košnik, 1317 E.
55. St., Cleveland, O.
(3x 24, 25, 26)

Blaznikova PRATIKA

za leto 1925.
Cena 20 centov.
Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ROLE za PIANO

SLOV. IN HRVATSKE
dobite edino pri:
NAVINEŠEK-POTOKAR
331 Creeve St., Conemaugh, Pa.
PIŠITE PO CENIK.

URA, VERIŽICA IN NOŽ \$1.95.
Iščemo zanesljive agente, da uvedejo
naše ure. Ta najnovejša moška ali
dečja, velikost 16, popolna ura za
samo \$1.97. Soliden poseben odprt
pokrov, navijalec in naravnalnik,
popolnoma garantirana in preiskuje-
na. Ne pošilite denarja. Plačajte pli-
smošni samo \$1.97 C.O.D. in ta
vzročna ura, verižica in nož so vaši.
Consolidated Watch Co., 20 E. Lake
St., Dept. 11, Chicago, Ill.

Priporočljivo je, da nam pošljete

VAŠE PRIHRANKE

za obrestonosno naložitev.

"Special Interest Account"

4% OBRESTI NA LETO

a sigurnost je v vseh ozirih zajamčena.

Naj bo Vaše sedanje hranjenje Vaša zaslom-
ba za vse slučaje v bodočnosti; radi tega vložite
Vaše prihranke v solidno in sigurno domačo banko.

VSE DRUGE BANČNE POSLE IZVRŠUJEMO
TOČNO IN ZANESLJIVO

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

POUČNE KNJIGE:

- Kneippov domači zdravnik \$1.25
- Gospodinjstvo 1.00
- Naša zdravila50
- Nasveti za hišo in dom 1.20
- Sadje v gospodinjstvu70
- Zdravilna zelišča30
- Zbirka domačih zdravil z opisom človeškega trupla 35
- Najboljša slovenska kuharica z mnogimi slikami, obsega 668 strani 5.00
- Slovensko nemški besednjak, (Wolf-Pletršnik) — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 1888 strani 10.00
- Nemško slovenski besednjak, (Wolf-Cigale), — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 2226 strani 7.00
- Jugoslavija, 3. zveski, zemljepisni, štatistični in gospodarski pregled in —
- Zgodovina SHS, 3. zveski, zgodovinski podatki Jugoslovani in Slovanov sploh na Balkanu. Zelo zanimivo za vsakega Jugoslavana 3.25

Mi plačamo poštino.

Nove pošiljatve knjig.

Prejeli smo veliko zanimivih in poučnih knjig in jih prodajamo po označenih cenah.

Po teh knjigah smo imeli mnogo vprašani, zato ne odlašajte z naročilom, da katere ne zmanjka, predno dobimo vaše naročilo.

Z naročilom pošljite potrebno svoto bodisi z money ordrom, v znakah ali gotov denar v zavarovanem pismu na:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York

Prečitajte pazno oglase o novih knjigah.

JANE NOVAK.

Pred kratkim je odpotovala znana ameriška kinematografska igralka v Evropo in bo preživela par mesecev v svoji domovini Čehoslovaški.

MARGARETA

ROMAN. — Spisal H. Rider Haggard.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

25

(Nadaljevanje.)

Mornar je vstopil in mož, ki ga je privedel, je tako zapustil sobo. Bil je temnopolt dečko in če bi ne govoril angleški tako dobro, bi ga človek smatral za Španca.

— Kdo ste in kaj je vaš posel? — ga je vprašala Betty rezko. — Jaz sem tesar z ladje "Margaret", — je odvrnil, — in poslan sem bil semkaj, da vam povem, da se je pripetila našemu gospodu nezgoda in da želi, da bi prišla gospodična Margareta na krov k njemu.

— Kakšna nezgoda? — je vprašala Betty. — Ko je nadzoroval nakladanje tovora, se je izpodrnil ter padel nazdol. Poškodoval si je hrbet in zlomil desno roko in vsled tega ne more pisati. Ima velike bolečine, a zdravnik je rekel, da ni za enkrat v nikakvi življenski nevarnosti. Ali ste vi gospodična Margareta?

— Ne, — je odvrnila Betty. — a takoj pojdem k njej. Počakajte tukaj. — Potem ste njena sestrična, Miss Betty Dene? Imam nekaj za vas.

— Kaj pač?

— Tole, — je rekel mož, potegnil iz žepa pismo ter ji ga izročil.

— Kde vam je dal to? — je vprašala Betty, ki je nekaj sumila.

— No poznam njegovega imena, a bil je čeden španski don in zelo radodaren. Čul je o nezgodi na ladji in ter je poznal mojo pot, mi je naročil, naj izročim vam to pismo.

— Brez dvoma kak trapast čestitice, — si je mislila Betty. — Čakajte tukaj. Jaz grem k Miss Margareti.

Ko je zaprla za seboj vrata, je počljivo odlepila pismo ter pričela hitro čitati. Pismo se je glasilo:

Ljubljena: —

Brez dvoma domnevaš, da sem se ti izneveril in da sem daleč proč. Molčal sem le raditega, ker sem vedel, da ne moreš priti sama, ker te opazujejo. Sedaj pa nam nudi bog ljubezni priliko. Brez dvoma boš prišla s svojo sestrično ko bo šla na ladjo, da obišče svojega težko ranjenega očeta. Ko bo ona pri očetu, bom jaz izvršil načrt, da te odvedem, nakar se bova poročila ter odjadrala takoj. Z veliko težavo se mi je posrečilo dobiti duhovnika, ki bo čakal na naju, da naju zveže. Molči in ne kaži nobenega dvoma ali strahu, naj se pripeti karkoli hoče, kajti drugače bodo najina pota ločena za vedno. Pazi, da ne prišla tvoja sestrična s teboj. Zapomni si, da te čaka resnična ljubezen.

C. d'A.

Ko je prečitala Betty pismo, je prebledela od veselja in tako slabo ji je postalo, da je skoro omahnila na tla. Nato pa se je pojavil v njej dvom, da je to mogoče kak trik. Ne, poznala je pisavo in vedela je, da je pisava Agularja in da se bo oženil z njo ter jo napravil za odlično damo na Španskem. Če se bo obojavljala, bo lahko za vedno izgubila njegovo ljubezen — ljubezen človeka, katerega mu bi sledila do konca sveta. V trenutku se je odločila, kajti Betty je bila korajžna. Šla bo, tudi če mora zapustiti sestrično, katero je odkrito ljubila.

Zataknila si je pismo v nedrje, pohitela v sobo Margarete, kateri je povedala novice, ki jo princel mornar. Margareta je prebledela, a rekla takoj:

— V trenutku pridem, da sama govorim z njim. Skupaj sta odšli po stopnicah nazdol.

Mornar je pripovedoval Margareti isto povest in vsa njena vprašanja je niso mogla omajati. Povedal je, kako se je pripetila nesreča, koje očividne je bil. Zdravnik je sicer rekel, da ni nobene posebne nevarnosti, a Castell je bil baje drugačnega mnenja ter je neprestano zahteval svojo hčerko.

Margareta je dvomila ter se obojavljala, kajti bala se je nečesa, čeprav sama ni vedela kaj bi bilo to.

— Peter mora priti v nekako dveh urah, — je rekla Margareta. Ali bi ne bilo boljše počakati ga?

— O, Margareta, in kaj če bi tvoj oče medtem umrl? Mogoče ve boljše, kako težke so njegove poškodbe kot pa oni mazač. Če tako, boš imela celo svoje življenje slabo vest. Boljše je, da greš takoj ali vsaj jaz pojdem na vsak način.

Margareta se je še vedno obojavljala, nakar se je oglašil mornar:

— Gospa, če je vaša volja iti, vas lahko povodem na mesto, kjer čaka coln, da vas povede preko reke. Če pa ne, moram iti, kajti ladja bo odjadrala proti večeru in le vašega prihoda čakajo, da odnesejo vašega očeta na kopno, v skladišče, kajti mnenja so, da je najboljše, če ste navzoči vi. Če ne pojedete, se bo zgodilo to tako nežno kot mogoče in tam ga morate iskati jutri zvečera ali mrtvega.

Mož je prijel svojo čepico, kot da hoče oditi.

— Pojdem z vami, — je rekla Margareta. — Prav imaš, Betty. Pojdi in daj osedlati dva konja, za mene in služabnika. Mislim, da ima mornar svojega lastne konja.

Mož je prikimal ter spremil Betty v hlev. Margareta je nato vzela papir ter hitro napisala Petru sporočilo o nesreči ter mu naročila, naj ji sledi nemudoma na ladjo in čebi slednja že odjadrala, v skladišče.

— Nerada grem, — je dostavila, — sama z deklico in tujim moškim, a moram, kajti moje srce trga strah za dragega očeta. Dragi, sledi mi hitro.

Ko je storila to, je izročila pismo služabniku, ki je spustil mornarja noter ter mu naročila, naj ga izroči Masteru Petru Broome, kakor hitro bo prišel. Mož je objubil, da bo to storil.

Nato je vzela dva priprosta črna plašča, zase in za Betty, s kapucama, da sta lahko skrili obraz in kmalu so vsi sedeli na konjih.

— Čakajte, — je rekla Margareta mornarju, ko so hoteli odjahati. — Kako je prišlo, da ni poslal očca enega svojih lastnih ljudi, mesto vas in zakaj mi ni pisal?

Mož je izgledal presenečen. Bil je zelo dober igralec.

— Njegovi ljudje so mu stregli, — je rekel, — in prosil je mene, naj grem, ker poznam pot in ker sem imel dobrega, najetega konja na kopnem, s katerim sem večkrat jahal v London po opravkih. Kar se tiče pisanja, je pričel zdravnik pisati, a ker je bil tako počasn, mi je gospod Castell ukazal, naj grem brez pisma.

— Zdi se mi, — je dostavil mož, obrnjen proti Betty, — da mi Mistress Margaret ne zaupa. Če tako, naj najde kaknega drugega vodnika ali pa naj ostane doma. Meni je vseeno, kajti storil sem le to, kar mi je bilo ukazano.

(Dalje prihodnjic.)

Maksim Gorki:

Tolstoj.

Njegove roke so čudovite — niso lepe, grčave od nabreklih žil, vendar pa izrazite in polne ustvarjalne moči. Slične roke je imel bržčas Leonardo da Vinci. S takimi rokami je mogoče vse storiti. V razgovoru rad premetava prste, stiska drugega za drugim v pest, nato pa jih urno razpne in povelepo, pomenljivo besedo. Podoben je bogu, pa ne Sabatotu ali olimpecu, temveč tistemu ruskemu bogu, ki sedi na javorovemu prestolu pod zlato lipo. Ni preveč veličasten, ali dokav je nemara bolj nego vsi drugi bogovi.

Svetoval mi je, naj preberem budistični katekizem. O budizmu in Kristusu govori vsedkar sentimentalno; o Kristusu prav posebno slabo — v njegovih besedah ni ne entuzijazma ne patosa in tudi ne iskrične srčne ognja. Mislim, da se mu Kristus zdaj naiven, vreden pomilovanja; čeprav se mu včasih laska, ga jedva ljubi. Kakor da bi se bal; če pride Kristus v rusko vas, se mu dekleta naročajo.

Spominja me tistih čudakov s palicami ki vse življenje merijo zemljo, prehodijo tisoče vrst od monastira do monastira, od relikvij do relikvij; ljudje brez doma, tuji vsem in vsemu. Svet ni zanje. Bog — tudi ne. Molijo ga zgolj iz navade, v duši pa ga skrivaj sovražijo — čemu jih pač podi po zemlji od kraja do kraja, čemu? Ljudje so panji, korenčki, kamenje na cesti — spotaš se ob nje in čutiš bolečine. Lahko bi živeli tudi brez njih; vendar pa je včasih prijetno če lahko človeka razljutiš, ker si mu tako malo podoben in ker se v ničemer ne strinjaš z njim.

Romantizem prihaja od strahu, da ne pogledaš resnici v obraz. — je dejal smoti povodom Balj montovih verzov. Sulek ni soglašal; začel je šepetati od razburjenja in je zelo patetično prebral nekaj verzov. — Levuška, to niso verzi, ampak šarlatanstvo, erundistika, kakor so rekli v srednjem veku — nezmi slena besedna mešanica. Poezija ni umetelna; ko je Fet pisal: — Še sama ne vem, kaj bom pel in že mi spev je dozorel... — je s tem izrazil pravo, narodno čustvo poezije. Tudi muzik ne ve, kje poje — oh, — da-oh... da-eh — pa ti iz greza nastane prava pesem, ki iz tega od srca kakor ptičja. Vaši novi pesniki vse samo zamisljajo. Koliko je teh francoskih bedarij — article de Paris — in tudi pri vaših poetih je tudi toliko take robe. Tudi Nekrasov je zamisljal svoje borne verze. — Kaj pa Beranger? — je vprašal Suler.

Beranger, to je kaj drugega. Kaj pa imamo skupnega s Francezi? Njih so sama čustva duhovno življenje nima zanje tolikšne važnosti kot tlesno. Franceza zanima predvsem — ženska. Izčrpan, izživet narod. Zdravniki pravijo, da so jetični ljudje silno čustveni.

Suler je začel oporekati z njemu lastno odkritosrčnostjo in je tja v en dan razpisaval kopico besed. L. N. ga je pogledal in dejal s širokim smehljajem:

— Danes sitariš kakor gospodična, ki se ji je treba močiti, pa nima ženina... —

Bolezen ga je še bolj posušila; kakor da je nekaj izžgala v njem in je tudi na znotraj postal nekako lažji, prozornejši, bolj živ. Oči so ostrejšje ko poprej, pogled bolj prodirajoč. Poslušaj pozorno; dejal bi, da se spominja že zdavnaj pozabljenih reči ali pa prepričano čaka nečesa novega, še neznanega. Na Jasni Poljani se mi je zdel kot človek, ki mu je vse znano in mu ni treba ničesar več vedeti — človek rešenih vprašanj.

O ženskah govori in mnogo, kakor kak francoski romanopisec, vendar pa vselej grobo ko ruski muzik, kar me je poprej neprijetno dojmilo.

Danes je v Mindaljnem logu vprašal Čehova:

— Ali ste se v mladosti jako paskali na ženskah? — Anton Pavlovič se je zmedeno nasmehnil, si pogledil brado in zamrmral nekaj nerazumljivega; L. N. pa se je ozrl na morje in priznal: — Jaz sem bil neukrotljiv. —

Te besede je povedal, spokorno; na koncu je pristavil neslan muški izraz. Tedaj sem prvič opazil, da mu je izraz prišel tako prosto, ko da sploh ne zna spociobnejše besede. In vse kočljive besede zvane z njegovih kosmatih ust preprosto in navadno, kakor da bi izgubljal neke svoje vojaško zarobljenost in umazanost. Spominjam se prvega srečanja z njim, pomenka o "Varenki Olesovi" in "26 m ena." Z navadnega stališča vzeto, je rabil vse polno nespodobnih besed. Najprej me je razžalostilo, da uprav užalilo; zleto se mi je, da me šteje k ljudem, ki ne morejo razumeti drugačne govornice. Zljaj vem, da bi bilo neumno, če bi hotel biti užaljen.

Največ govori o Bogu, o muziku in o ženskah. O literaturi redko in suhoparno, kakor da bi mu bila povsem tuja. Opazil sem, da je nje gov odnos do žensk nepomirljivo sovražin in da jih rad dela grše — če niso Kitte ali Nataše Rostove, tj. omejena bitja. Je to sovražstvo možkega, ki ni mogel izčrpati toliko sreče, kolikor bi bil lahko izčrpal, ali pa je res sovražstvo duha zoper "poniževalne nagone me as!" Toda — sovražstvo je hladno ko v "Ani Karenini". O "poniževalnih nagonih mesa" je dobro pravil v nedeljo, pomenkajoč se s Čehovom in Elpatjevskim o Rousseauovih "Izpovedi." Suler je beležil njegove besede; kasneje, ko je pripravil kavo, pa je bil beležke v špiritovski sežgal. Nedavno je bil sežgal tudi sodbol Lea Nikolajeviča o Ibsenu in izgubil beležke o simbolizmu zenitovanskih navad; o njih je pravil Lev Nikolajevič jako poganske reči in se je v marsičem njemal z V. V. Rozanovim.

Po telesu je ženska iskrenjšja od možkega, toda njene misli so bolj lažnjive. Vendar pa ženska ne verjame samemu sebi, če laže, dočim je Rousseau lagal in je — verjel.

Kako čudno, da rad igra v karte! Igra resno, še razvneva se. Ko jemlje karte, so mu roke tako nemirne, kakor da drži na prstih živčne ptice, ne pa mrtvih kosov lepence.

Vsedkar je zelo povetličeval nesmrtnost onkraj življenja, toda bolj mu je bila všeč nesmrtnost — najresnejšem in najboljseznem pomenu tega pojma, je vtelesil v svoji veliki duši vse narodne slabosti, vse pohabe ki smo jih odkrili v onstran. Kot nacionalen pisatelj v naši zgodovini. Njegovi megleni nauki: "Ne boj se", "Ne zoperstavljaj se zlu". — Nauki pasivizma — so nezdravo kvašenje stare ruske krvi, zastrupljene od monogolskega fatalizma — krvi, ki je takorekó kemično sovražna Zapa du in njegovemu neumornemu, vstvarjajočemu delu, katero se ne ukloni življenskemu zlu. To, če mur pravijo "Tolstojev anarhizem, je v bistvu in pri korenini izraz naše slovanske protidržavnosti, poteza, ki je pristno nacionalna. V neznanjavnim nam je bilo zapisano v kri, da moramo vse, kar je raznoterega najbolj poraznoteriti...

Često se mi je zdel kot človek ki je na dnu svoje duše ravnodušen napram ljudem; tako visoko stoji nad njimi, da se mu zde podobni mušicam, njegova ničemurnost pa se mi vidi smešna in jadna. Pre-daleč je bil odšel od njih, v nekako puščavo, kjer je z ogromnim naprom vseh sil svojega duha zrl v to, "kar je najpoglavitejše" — v smrt.

Umril je Lev Tolstoj. Prejel sem brzojavko v kateri je z najnavadnejšimi besedami povedano, da je izdihnil.

Zadelo me je v srce in sem zarjul od užaljenosti in toge. V nekakem napol blaznem stanju si ga predstavljam takega kakršnega sem spoznal in videl. Muči me potreba, da govorim o njem. Zamisljam si ga v grobu; leži kakor gladek kamen na dnu potoka. V njegovo sivo brado se je bržčas skrili tih, vsem tuj, varljiv smehljaj. In roke so mu mirno sklenjene; odsluzile so pač svoj katoržni rok.

Spominjam se njegovih ostrih oči, ki so prodirale skoz in skoz, in gibov s prsti, kateri so venomer nekaj iskali v zraku; njegovih razgovorov, šal, muhiško ljubeznivih besed in nekam brezobzirnega glasu. In vidim, koliko življenja je objel ta človek, ki skoraj ni bil po človeško umen in — dojemljiv.

Nekoč sem ga videl takega, kakršnega morebiti ni videl nihče: Šel sem k njemu v Gaspro ob morskobali. Pod posevkom Jurupova sem bil opazil sredi pečin na morskobali njegovo majhno, zavaljeno postavo v sivi, cumjasti obleki in z mčkanim klobukom na glavi. Sedel je na tleh, podprevi z rokami čeljust in srebrni lasje brade so se mu vili med prsti. Zel je v daljavo, čez morje. Pod nogami so se pobleveno valjali in preljali zelenkasti valčki, ko da bi staremu čarobniku pripravovali o sebi. Dan je bil pešter; po kamenju so se pla zile senice oblakovin starec je bil v skup s kamenjem zljaj svetla zljaj teman. Pečine so bile velike, ravnopokane in posute z vonjavami travami morske zaloge. Tedaj se mi je tudi on zadel kot star, oziroter kamen, ki pozna začetek in smoter vsega er razmišlja kakšen bo konec kamenja, zemeljskih trav, morske vode in človeka ter vsega sveta od kamena do solca. In morje je zgolj njegove duše in vsakar je naokoli, poteka od njega in iz njega. V zamisljeni nepremičnosti starea je bilo čuti nekaj stariškega in čarovnjaškega; potopilo se je v temo pod njim zraslo v višnjevo puščavo nad zemljo. Zleto se je, kakor bi on — njegova osredotočena volja privlačila in odbijala valove, podlila oblake po nebu in senec po zemlji. In v tistem trenutku sem kot v hipni blaznosti občutil, da je mogoče čudež: Vstal bo, zamahnil z roko in morje se bo strdilo, pečine se bodo zganile in zavpile in vsenaokrog bo oživel, zašumelo, izpregovorilo z raznimi glasovi o sebi, o njem, zoper njega. Ni mogoče povedati z besedami, kaj sem občutil — ne mislil! — v tistem trenutku; v duši mi je vstajala vzhienost hkrati z bojaznijo, potlej pa se je vse izlilo v srečno misel:

— Dokler je ta človek na svetu, ne morem biti sirota. —

Tedaj sem previdno, da niso škripali koraki pod mano, odstopil in odšel, da ga ne motim v njegovih mislih.

In danes čutim, da sem sirota, pišem in jokam — nikoli v življenju še nisem jokal tako neutočajljivo, obupno in gorko. Ne vem, ali sem ga ljubil, toda: je-li važno, kaj je bilo med nama, ljubezen ali urznja? V moji duši je vsedkar vzbujal ogromno, fantastično valovanje čustev; tudi če je vzbudil neugodje ali sovražstvo, je to dobilo čisto posebne oblike, ki so dno dvigale, jo širile in storile.

Kretanje parnikov - Shipping News

- 25. novembra: Berengaria, Cherbourg.
- 27. novembra: America, Cherbourg in Bremen; Zealand, Cherbourg; Deutschland, Cherbourg in Hamburg; Minnekahda, Cherbourg in Bremen.
- 29. novembra: Majestic, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; Duilio, Genoa; Presidente Wilson, Trst.
- 3. decembra: Mauretania, Cherbourg.
- 4. decembra: Cleveland, Cherbourg Hamburg; Mongolia, Cherbourg in Hamburg.
- 6. decembra: Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg, Rochambeau; Havre; Martha Washington, Trieste; Conte Verde, Genoa.
- 9. decembra: Pittsburgh, Hamburg; Orduna, Cherbourg, Hamburg; Colombo, Genoa.
- 10. decembra: Paris, Havre.
- 11. decembra: Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
- 13. decembra: Aquitania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg; Veendam Boulogne, Rotterdam.

- 16. decembra: France, Havre; Bremen, Bremen.
- 17. decembra: Majestic, Cherbourg.
- 20. decembra: Pres. Harding, Cherbourg; New Amsterdam, Boulogne, Rotterdam.
- 24. decembra: Minnekahda, Cherbourg, Hamburg; Albert Einstein, Cherbourg, Hamburg.
- 27. decembra: Olympic, Cherbourg, Voilandam Boulogne, Rotterdam.
- 30. decembra: La Savoie, Havre; Arabic, Cherbourg, Hamburg.
- 31. decembra: Zealand, Cherbourg; Ohio, Cherbourg, Hamburg.
- 3. januarja: Aquitania, Cherbourg; America, Cherbourg; Columbus, Cherbourg, Bremen; Suffren, Havre.
- 6. januarja: Duilio, Genoa.
- 7. januarja: Paris, Havre.

da je bila bolj dojemljiva, bolj dalekovidna.

Krasan je bil v trenutkih, ko se je nenadoma oglašilo od nekod klapanje njegovih podplatov in se je pojavil kje na vratih ali izza vogala, krenil k vam z drobnim, lahkim in naglim korakom, kakor ga ima človek, ki je vajen velike hoditi po zemlji. Nato pa je vtaknil velike prste za pas, s švigajočimi očmi, ki so v hipu opazile vse novo in razumele zmisel vsega. — Zdravstvujte!

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki kateri so pooblašeni naritati naročilo za dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: eno leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četrt leta 1.50. Naročnina za Evropo je \$7. za eno leto.

- California: San Francisco, Jacob Lausin.
- Colorado: Denver, Frank Skrabec; Leadville, M. Yamnik; Pueblo, Peter Cutig, John Germ, Frank Janesh; Salida, Louis Costello; Walsenburg, M. J. Bayuk.
- Illinois: Indianapolis, Louis Rudman.
- Minnesota: Chicago, Joseph Blish; Cicero, J. Fabian; Granite, Joseph Pershe; Joliet, Frank Bambich; J. Zaleit in John Kren; La Salle, J. Spellich; Massoutah, Frank Augustin; North Chicago, Anton Kobal, Gertrud Ogrin; Springfield, Matija Barborich; Waukegan, Frank Petkovšek.
- Kansas: Franklin in okolice, Anton Seljak.
- Maryland: Kitzmiller, Fr. Vodopivec.
- Michigan: Detroit, Ant. Janezich in J. D. Judnich.
- Montana: East Helena, Frank Hrella; Klefo, Gregor Zobeč.
- New York: Gowanda, Karl Sternisha; Little Falls, Frank Masle.
- Ohio: Barborton, A. Okolish, John Balant; Cleveland, Anton Bobek, Anton Sina.

čič in Charles Karlinger; Collinwood, Math. Slapnik; Lorain, Louis Balan in J. Kumše; Niles, Frank Kogovšek; Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania: Ambridge, Frank Jakshe; Bessemer, Louis Hribar; Braddock, J. A. Germ; Broughton, Anton Ipavec; Burdine, John Demshar; Conemaugh, Vid. Romanšek in J. Brezovec; Claridge, Anton Kozoglav, Fr. Tushar, A. Jerina; Dunlo Ant. Taušelj; Export, Louis Supančič, Forest City, Math. Kamin; Farrell, Jerry Okorn; Imperial, Val. Petermel; Greensburg, Frank Novak; Homer City in okolice, Frank Farenchak; Irwin, Mike Paushek; Johnstown, John Polanc in Martin Koroshetz; Luzerne, Anton Osohnik; Lloydell, John Jerob, Midway, John Zust; Moon Run, Fr. Machek in Fr. Podmilšek; Pittsburgh, Z. Jakshe, Ig. Magister, Vinc. Arb in U. Jakobich; Reading, J. Pezdirc; Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolice, Fr. Schifrer; West Newton, Joseph Jovan; White Valley, Jurij Prevtch; Willock J. Petermel.

West Virginia: Coketon, Frank Kocian.

Wisconsin: Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos. Koren; Racine in okolice, Frank Jelenc; Sheboygan, H. Svetlin.

Washington: Black Diamond, G. J. Porenta.

Wyoming: Rock Springs, Louis Taucher.

Polag gorinavednih so pooblašeni pobirati naročilo tudi vsi tajniki S. K. J.

DR. KOLER

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAV. NIŠKI SPECIALIZIRANI MOŠKIH BOLEZNI. Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specializist v Pittsburghu, ki ima 32-letno prakso v zdravljenju vseh moških bolezni.

Zastupljenje krvi zdravim s glasovitim 606, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate močnejše ali mehkejše po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izležite vam bom kri. Ne čakajte, ker se ta bolezen nalezje.

Vse moške bolezni zdravim po 6-kratnem metodi. Kakor hitro opazite da vam prenehajo zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom zopet povrnil.

Hyrosol ali vodno kilo zdravim v 35 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, zdravim z gotovostjo.

Rumatizem, trganje, bolečine otekline, srbsice, širofite in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi, zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravnik rabijo tolmara, da vas razumejo. Jaz znam že iz turega kraja, zato vas hoče zdraviti, ker vas razumem slovenski. Uradne ure so: Pondeljek, sreča in petek od 9 do 5. Torek, četrtek in sobota od 9 do 8. Nedeljo od 9 do 2.

Pozor čitatelji. Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste s njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI v "Glas Naroda"

Posebna ponudba našim čitateljem!

Frenovljen! pisalni stroj "OLIVER" \$20.00

S strojico za slovensko črko, č, š, ž — \$25.00

OLIVER' PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI.

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lahko vsak piše. Hitrost pisanja dobite s vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
23 Cortlandt Street New York, N. Y.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste s njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI v "Glas Naroda"